

Vaikai – jautriausi eismo dalyviai

Mūsų mažieji – jautriausi eismo dalyviai, kurie dažnai sužalojami kelyje. Eismo įvykiai yra pirmaujanti vaikų ir jaunimo mirties bei sužalojimo priežastis Lietuvoje. Per pirmąjį šių metų pusmetį, palyginus su praeitų metų duomenimis, sužalotų eismo įvykiuose vaikų akivaizdžiai nesumažėjo. Autoavarijose žuvo 6 vaikai ir sužaloti buvo 359 vaikai. Dalis iš jų patyrė sunkias sveikatos sutrikdymo traumas arba liko neįgalūs. Rudenį ir žiemą dauguma mūsų vaikų į mokyklas išeina dar neprašvitus, o grįžta jau sutemus.

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Aplinkos sveikatos skyriaus visuomenės sveikatos administratorė Aušra Klimkevičiūtė artėjant naujiems mokslo metams primena, kad kiekvienas iš mūsų turi pasirūpinti, kad mūsų vaikai saugiai pasiektų mokyklas bei saugiai grįžtų namo.

Išleisdami savo jaunąsias atžalas į mokyklą tėvai nėra visiškai užtikrinti, kad jų vaikai saugiai pateks į klases – kelyje slypi daug nenumatytų pavojų, ypač jei moksleivis gyvena toli nuo mokyklos. Viena grėsmių - gatvės perėjimas.

Būdami nedidelio ūgio, vaikai negali gerai matyti, kas vyksta aplink juos, o ir juos pačius dažnai sunku pastebėti. Negalima pamiršti, kad vaikų ir kojos trumpesnės, todėl eidami per gatvę turi žengti daugiau žingsnių ir tam jiems reikia daugiau laiko. Be to, tokio amžiaus vaikai mato ir girdi kitaip. Jų regos laukas daug siauresnis, todėl negali pastebėti besiantinančios transporto priemonės taip gerai kaip suaugusieji. Vaikai aiškiai neskiria ir įvairių garsų, todėl sunkiau nustato, iš kurios pusės koks garsas sklinda. Didžiausias pavojus kyla pradinių klasių moksleiviams, nes jie dar turi išmokti, kaip taisyklingai elgtis tokiose pavojingose situacijose.

Aplinkos sveikatos skyriaus visuomenės sveikatos administratorė Aušra Klimkevičiūtė pataria tėveliams, kaip suformuoti vaiko saugaus eismo suvokimo įgūdžius, kad kelias į mokyklą būtų saugus.

Išmokykite vaikus, kaip elgtis pažymėtose („zebro“) bei reguliuojamosiose pėsčiųjų perėjose bei sankryžose. Vaikas turi žinoti, kad norėdamas pereiti gatvę, pirmiausia jis turi sustoti, iš pradžių pažiūrėti į kairę, paskui į dešinę, tada dar kartą į kairę ir įsitikinęs, kad kelias laisvas, eiti per gatvę. Ir kad niekada neiti per gatvę, degant raudonam šviesoforo signalui. Paaiškinkite vaikui, kokie šviesoforo signalai ką reiškia vairuotojui ir pėsčiajam.

Prieš pirmą kartą vaikui savarankiškai einant į mokyklą, daug kartų aptarkite ir kartu nueikite tą kelią į mokyklą ar į autobusų stotelę. Ypač svarbu eiti tuo metu, kai iš tikrųjų bus pamokų pradžia ir pabaiga, reikėtų stengtis, kad viskas būtų tikroviška.

Neleiskite vaikui vienam grįžti namo pirmąją dieną po pamokų. Vėliau taip pat nuolat tikrinkite, ar jis elgiasi taip, kaip jūs kartu mokėtės, ar jam turi įtakos kitų vaikų elgesys. Patikrinkite, ar vaiko kelyje neatsirado naujų pavojingų vietų, pavyzdžiui, statybos aikštelių.

Atminkite, kad didžiausią įtaką vaikui daro jūsų pačių elgesys gatvėje, todėl visada rodykite jam gerą pavyzdį! Girkite savo vaiką ir neleiskite jam be reikalo ko nors baimintis. Kartais pasikeiskite vaidmenimis - leiskite, kad vaikas nuvestų jus į mokyklą, o pakeliui parodytų pavojingas vietas. Šitaip išsiaiškinsite, kurios vietos vaikui atrodo nesaugios ir gali kelti sunkumų.

Išrinkite saugiausią kelią į mokyklą ir atgal, net jei jis kiek ilgesnis. Mažos apylankos gali gerokai sumažinti riziką.

Paašškinkite vaikui, kad ir pėsčiųjų perėjose, pažymėtose „zebru“, ir šviesoforo reguliuojamose, reikia būti atidžiam, nes dar daug vairuotojų nesilaiko Kelių eismo taisyklių.

Jei tik galite, neleiskite vaikui eiti į mokyklą ar grįžti namo vienam, ypač jei gyvenate užmiestyje.

Prieš pradėdant vaikui naudotis visuomeniniu transportu ar mokykliniu autobusu, reikia pasitreniruoti. Važiuokite keletą kartų kartu su vaiku ir pamokykite jį, kaip reikia elgtis visuomeniniame transporte, einant į stotelę ir laukiant joje.

Pasirūpinkite, kad vaikas iš namų išeitų laiku ir iki stotelės nueitų neskubėdamas. Jei vaikas skubės ir bijos pavėluoti, jo elgesys gali būti neprognozuojamas ir neapgalvotas.

Liepkite vaikui stotelėje neišdykauti. Jis neturėtų pamiršti, kad privalo laikytis saugaus atstumo iki važiuojamosios dalies, nesisprausti pro duris ir nesistumdyti lipdamas į transporto priemonę.

Nuolat priminkite vaikui, kad gatvę ar kelią galima pereiti tik už autobuso arba kitos transporto priemonės ir einant reikia būti ypač atsargiam. Visų geriausia - palaukti, kol transporto priemonė nuvažiuos.

Labai svarbu, kad vaikai vilkėtų šviesius drabužius ir turėtų šviesą atspindinčius atšvaitus.

Prie vaiko drabužių prisekite arba prisiūkite papildomų atšvaitų. Atšvaitai gali būti ir prikabinami, pavyzdžiui, prie kuprinės. Tokie atšvaitai gerai pastebimi iš visų pusių.

Pirkdami striukę, avalynę ir kitokią aprangą, atkreipkite dėmesį į tai, kad jos detalės būtų pagamintos iš šviesą atspindinčių medžiagų. Tuomet būsite tikri, kad vaikas kelyje bus matomas jau iš tolo.

Vaikai nuo gimimo linkę mėgdžioti. Tai jie mokosi. Todėl labai svarbu, kad suaugusieji, ypač - tėvai, rodytų jiems gerą pavyzdį. Juk vaikai mato bei mėgdžioja ir pageidautinus, ir nepageidautinus suaugusiųjų elgsenos modelius. Todėl ir eidami pėsčiomis, ir važiuodami dviračiu arba automobiliu, vaikams rodykite tik gerą pavyzdį.